

Sahabat

Indonesiens Vänner No: 2-2009

Ordföranden har ordet

Med traditionell vårpicknick och cykelparad i Hagaparken den 7 juni sätter vi punkt för vårens SIS-program. Planerna för hösten inkluderar föredrag, filmvisning och givetvis Pasar Malam.

Till dess önskar vi i styrelsen alla medlemmar en skön och vilsam sommar!

Ulf Schubert

I detta nummer

World Ocean Conference i Manado	1
Högtider på Bali: Galungan, Kuningan och Nyepi	2
Den tänkande generalen	3
Bali night	3
Profil: Peter Sengkey	4
SIS valberedning	4
Infokanten och kalendarium	4

Ordförande/ansvarig utgivare
Ulf Schubert
(Ulf.Schubert@mideye.com)

Redaktör & Layout:
Nada Danielsson

Redaktion:
Staffan Danielsson
Tess Beek-Emanuelsson
Hans Hansson (Malmö)
Linnéa Baheram
Amanda Widiyanto

Medlemsärenden:
Margaretha Pattyranie
Rålambsvägen 8A
11259 Stockholm
08-6566034
Margareta_ap@yahoo.se

SIS
Svenska-Indonesiska Sällskapet
www.svensk-indonesiska.se
Postgiro 4339734-8

Marina reservat och klimatåtgärder utlovade vid World Ocean Conference i Manado

12-15 maj samlades representanter för mer än 120 länder i Manado, norra Sulawesi, för en konferens om miljötillståndet i världens hav. Bl.a. deltog statscheferna från sex länder i Sydostasien som bildar koralltriangelinitiativet CTI. Havsmiljöns roll för att lindra effekterna av klimatförändringarna stod högst på agendan jämte CTI. Senare i år ska världens ledare ta beslut om fortsättningen på Kyotoavtalet i en stor konferens i Köpenhamn. Chefen för FN:s miljöprogram UNEP, Achim Steiner, förklarade att det står nu klart att världshaven är den största sänkan av växthusgaser från förbränning av fossila bränslen.

Upp till 40% av koldioxiden tas upp och återförs till atmosfären i ett naturligt omlopp vilket mildrar klimatförändringar. Många marina djur, från koraller och krabbor till plankton, behöver alkaliskt havsvatten för att bygga upp skelettet. Tyvärr är en effekt av klimatförändringarna att havens pH sjunker när koldioxid löses upp i havsvatten och bildar kolsyra. Ju lägre pH, desto lägre blir havens förmåga att lindra klimateffekterna.

I sitt öppningsanförande uppmanade Indonesiens president Yudhoyono världen att skyddet för havsmiljön måste bli en viktig del av det nya klimatavtal som ska beslutas i Köpenhamn i december: "Om klimatkonventionen i Köpenhamn antar utmaningen och alla aktörer hjälps åt att genomföra det kommer mänskligheten att ha mycket bättre framtidsutsikter".

I koralltriangeln, som är havsområdet mellan Indonesien, Solomonöarna, Malaysia, Östtimor, Filippinerna och Papua Nya Guinea, finns världens högsta marina biomångfald. Den utgör försörjningsbas och livsmedelssäkerhet för 100 miljoner kustinvånare. Havskonferensen har skapat bättre förutsättningar för skydd av havsmiljön. President Yudhoyono gav konkreta löften som bl.a. innebär att ett nytt stort marint reservat från Sulawesi till Östtimor inrättas, en ökning av Indonesiens areal av marina reservat från 13,5 till 20 miljoner hektar till 2020 och en fördubbling av den nationella budgeten för genomförandet av CTIs aktionsplan.

Östtimors president Jose Ramos-Horta pekade på hur allvarlig miljösituationen i regionen är och hur nära kopplad havsmiljön och befolkningen är. Nedfiskade bestånd utgör inte bara hot mot havsmiljön utan mot all kustbefolkning. "Både havskonferensen och CTI hjälper hela regionen att gemensamt tackla allvarliga hot mot havet och kusterna som klimatförändringar, ohållbara fiskemetoder och föroreningar," menade Laurence Greenwood, asiatiska utvecklingsbanken, som uttryckte bankens fulla stöd. CTI har lyckats attrahera stora internationella givare, vilket måste ses som en stor miljöframgång för Indonesien. Miljögrupper som WWF och Greenpeace är generellt positiva. Nu använder politikerna termer som "räddningsplaner", ett språkbruk som enbart miljögrupper vanligtvis brukar. Det internationella samfundet börjar nu lyssna till vad forskare och miljögrupper länge sagt; att framtiden för vår planet och för våra hav är odelbar.

Men allt är inte frid och fröjd. Indonesiska miljöorganisationen WALHI, systerorganisation till Naturskyddsföreningen, fick sina två högst uppsatta representanter Berry Nahdian Forqan och Erwin Usman arresterade av polis i samband med konferensen. Mötet deltog i uppmärksammas småskaliga fiskarsamhällens behov. WALHI och fiskarbefolkningar jobbar gemensamt för att förbjuda dumpning av giftigt gruvavfall i havet, något som pågår på norra Sulawesi. Det har resulterat i en miljökatastrof och en katastrof för lokalbefolkningen. Det vore bra om Indonesiska regeringen kunde följa sin egen, om än något nyväckta, havsmiljöpolitik.

Text & foto: Staffan Danielsson

Högtider på Bali: Galungan, Kuningan och Nyepi

Balis religion är Bali-Hindu, en blandning av främst hinduism och buddism. Det balinesiska året består endast av 210 dagar. Den balinesiska kalendern är mycket komplicerad och alla veckor är inte lika långa. Månens ställning har stor betydelse i de olika ceremonierna.

Balineserna är ett mycket religiöst folk och tar sin religion på största allvar. Det är en glad, tolerant och livsbejakande religion som genomsyrar balinesernas hela liv både i vardag och fest. Men nu skall jag bara berätta lite om de tre största högtiderna:

Galungan

Den största högtiden är Galungan som infaller var 210 dag och markerar det bali-

Dessa Penjor placeras sedan ut framför alla dörrar och utmed alla vägar för att tacka Den högste för hans gåvor och minnas Det godas seger över det onda.

Varje tempel är fyllt med underbart vackra offergåvor och kvinnorna tävlar med varandra om att göra den högsta och vackraste. Långa processioner ordnas där man bär de höga offergåvorna till templet, det är musik och glädje och fest överallt för att gudar och förfäder skall få en så trevlig tid som möjligt under sitt besök på Bali.

Barongerna, ett fabeldjur som symboliserar det goda tas fram och bärs i procession från by till by. Danser anordnas, man spelar och sjunger och umgås med familj och vänner.

Det är också vanligt att man försöker besöka sin födelseby och samla hela

börja ett nytt år. Själva Nyepi är en dag av fullkomlig stillhet, man får inte göra någonting.

Inga lampor, tändstickor eller eldar får tändas. Ingen radio eller TV får vara på. Man får inte köra buss eller bil, man har t.o.m. speciella vakter som ser till att reglerna följs. Man får inte ens laga mat så maten görs dagen innan. Den här dagen håller man sig inomhus, mediterar och tar det lugnt.

Men dagen innan Nyepi avslutar man det gamla året med så mycket oväsen som möjligt för att bl.a. skrämman bort alla onda andar som samlats på Bali under det gångna året.

Man tänder facklor på kvällen, slår i grytlock och smäller bambusmällare så det kan verka som om ett mindre krig brutit ut. Det är också dagen innan Nyepi

Observera att SIS hemsida har flyttat till:
www.svensk-indonesiska.se

nesiska årets slut. Det är en dag då man firar gudarnas seger över de onda demonerna. Man firar också förfädernas andar.

På Galungan besöker gudarna och förfäderna Bali i 10 dagar. Då gör man speciella offergåvor både till de förfäder som redan blivit kremerade och till dem som fortfarande är begravda i väntan på kremering. Hemmen städas och görs helgfina.

Överallt på Bali festas det, vägar och tempel är smyckade med blommor och offergåvor bestående av frukt, riskakor, stekt kyckling och annat smått och gott som Gudarna kan tänkas tycka om. För att markera just denna speciella högtid har männen samlats i byns banjar (församlingshus) för att tillsammans tillverka s.k. penjor. En penjor är en hög bambustör som bl.a. smyckats med sirligt utskurna och flätade bambublåd s.k. lamaks, risknippen och kokosnötter, allt som en välkomstgest och till förfriskning för gudomligheterna och förfäderna, ungefär som vår julgröt till tomten.

familjen till en gemensam familjehögtid. Hela familjen, klädd i sina finaste tempelkläder besöker templet, man ber och bränner rökelse. Och framåt kvällen när Gudar och förfäder tagit del av dofterna och färgerna upp godsakerna sinsemellan och inget går förlorat.

Kuningan

Festligheterna avslutas 10 dagar senare vid Kuningan då man tar farväl av Gudarna och förfäderna som lämnar sitt folk och far hem till sina boningar högt upp i bergen. Just denna dag vallfärdar många balineser till templet Sakenan på ön Serangan strax utanför Sanur. Nya offergåvor och processioner anordnas som ett glatt farväl och välkommen tillbaka nästa gång.

Nyepi

En annan mycket speciell högtid är Nyepi (balinesernas nyår). Nyepi brukar infalla i samband med vårdagjämningen och är balinesernas nyår.

Man firar att regntiden äntligen är över, man städar ut det gamla för att

som de s.k. Ogoh-ogoh-skulpturerna tillverkas av byns unga pojkar. Detta blir också till en tävling om vem som lyckats skapa den mest fantasifulla och skrämmande figuren, allt för att skrämman demonerna på flykten. Ogoh-ogoh figuren bärs sedan runt mellan byarna för att skrämman bort de sista onda andarna och för att se till att det nya året kan träda in utan risk för demonerna, men också för att beundras och visa upp pojkarnas hantverksskicklighet. Ibland bränns figurerna upp på stranden efter paraden men ibland tas de hem till byn och ställs ut till allmän beskådan i församlingslokalen, Banjar.

*Text: Miti Surjadi,
email: margaretha.surjadi@globalnet.net*

Den tänkande generalen

Susilo Bambang Yudhoyono föddes den 9 september 1949 i den lilla byn Pacitan på östra Java. Han gifte sig med dottern till generallöjtnant Sarwo Edhi

Wibowo, en av Suhartos bästa vänner.

Yudhoyono utbildade sig vid ABRI Army Academy

(indonesiska militärakademien). Internationell militär utbildning fick han vid U.S. Army Infantry School i Benning och vid Fort Leavenworth i Kansas USA. Yudhoyono har därutöver tagit en Master i Business Management vid Webster Universitet i Missouri.

1973 när Yudhoyono inledde sin militära karriär beskrevs han som en "skarphjärna". En amerikansk kollega har sagt "framgångarna förgyller Yudhoyonos fotspår". Till sina internationella erfarenheter kan Yudhoyono lägga sitt ledarskap över den indonesiska fredsövervakande truppen i Bosnien 1995.

Yudhoyonos största bragd anses vara att han tjänstgjort under fyra olika presidenter, nämligen Suharto, B.J. Habibie, Abdurahman Wahid och Megawati

Sukarnoputri.

Efter en lång och omväxlande karriär lämnade han som 51-åring sina militära uppdrag för posten som gruv- och energiminister i Abdurahman Wahids (Gus Durs) regering. Inom politiken blev han snabbt populär. Inför valet 2004 stod han inför uppgiften att överbygga sin stora svaghet, det vill säga att kombinera sin popularitet med en politisk plattform. För det var inte många som trodde att hans nybildade Democrat Party skulle erövra de platser i parlamentet som krävdes för att nominera honom som presidentkandidat.

Partiet lyckades och när man utnämnde honom till president var det sällsynt med politiker som Yudhoyono som tänkte innan de pratade. Den första tiden blev ingen dans på rosor och den ena naturkatastrofen avlöste den andra, vi minns väl alla tsunamin i Aceh och vulkanutbrotten på Java.

Yudhoyono anses ha få nära vänner och inte alltför många ovänner. Han är reformvänlig och han har sagt att förändringarna inom militären skall genomföras på en "upplyst landningsbana". Uttalandet fick kritikerna inom militären att påstå att han är självisk och att han låter militär effektivitet komma i andra hand. General Prabowo Subianto, tidigare chef för Indonesiens Elitförband har vid något tillfälle anklagat honom för att vara feg.

Yudhoyono, ibland kallad "Den tänkande generalen" har blivit en fram-

gångsrik politiker. Under hans president- skap har levnadsstandarden i Indonesien förbättrats och fattigdomen kraftigt reducerats. Som ett exempel kan nämnas att andelen fattiga sjönk mot alla odds från 16,5 procent 2007 till 15,4 procent 2008, år 1998 låg nivån på 42 procent. Han påtalar ofta sin filosofi om att "minskad fattigdom är bra för den politiska stabiliteten och Indonesiens framtid".

Årets parlamentsval förlöpte inte helt smärtfritt. Men trots påstådda brister i valkommissionens arbete kan man konstatera att Yudhoyonos Democrat Party nu är landets största politiska parti med 20,85 procent av rösterna.

Vice president Yusuf Kallas Golkar kom tvåa med 14,45 procent och Megawati Soekarnoputri's PDI-P på tredje plats med 14,03 procent av rösterna. Framtiden får utvisa om han gör rätt när han nu väljer den erfaren och erkänt kunnige ekonomen Boediono som sin vicepresidentkandidat. I skrivandets stund ser det ut som att Yudhoyono utmanar det så viktiga samarbetet med sina politiska opponenter, de religiöst baserade partierna PKS, PAN, PKB och PPP. Men med tanke på hans hittills uppnådda framgångar utgår jag från att "Den tänkande generalen" omsorgsfullt funderat igenom sitt val.

Hans Hansson, hans.hansson@malmo.com
Källor: Jakarta Post, Antara News m.fl. källor på Internet Foto <http://www.presidensby.info>

Bali night

Lördagen den 18 april gick vårens storarrangemang av stapeln: Bali Night, som anordnades i samarbete med Banjar Bali (balinesiska föreningen i Sverige). Amy Lasut hade med Täby kommuns benägna bistånd ordnat lokal i Täby bibliotek, där uppemot 150 besökare samlades. Bali Night inföll efter firandet av den balinesiska högtiden Kuningan (se separat artikel i detta nummer).

Arrangemanget, som gästades av Indonesiens ambassadör H E Linggawaty Hakim, började med en välsmakande kryddstark balinesisk buffé, varefter följde en föreställning där balinesisk dans, musik och karnevals tåg blandades om vartannat.

Stämningen var på topp, och vi vill rikta ett stort tack till Banjar Bali, alla SIS-medlemmar och övriga som bidrog till att kvällen blev så lyckad!

Text: Ulf Schubert, ulf.schubert@mideye.com
Foto: Harry Priyanto.

Returadress: Kasbyvägen 8, 191 38 Sollentuna.

Peter Sengkey

Du har bott i Sverige i mer än 20 år, när blev du SIS medlem? Vad var anledningen?

Hmm... minnet är mycket bra och mycket kort. Jag tror att jag blev medlem när jag flyttade från Göteborg till Stockholm 1982. Jag var redan då aktiv i indonesiska föreningen under studietiden i Göteborg och ville fortsätta i Stockholm. Och när man var ny i Stockholm då var SIS en bra mötesplats för att träffa nya vänner.

Du har varit medlem i SIS i många år, du har sett SIS i olika situationer, vad är det som är bra med SIS?

Indonesier och svenskar är ofta blyga, då är det bra att ha något gemensamt att prata om för att dra igång ett samtal. Man känner gemenskapen i SIS eftersom alla vet ungefär hur det sociala samspelet fungerar, för att de flesta svenskar (om

inte alla) som är medlemmar i SIS har varit i Indonesien. Och jag måste nog erkänna, man får ju indonesisk mat varje gång SIS har fester eller träffar!

Vad kan SIS göra för att förbättra organisationen och locka mer medlemmar?

Ett sätt är att försöka få in nya unga krafter med nya idéer. Jag har ofta funderat på, hade SIS haft en egen lokal så kan man t.ex. ha öppet tider en dag veckan ett

par timmar där SIS-styrelsemedlemmar kan turas om att ta emot nyinkomna indonesier eller kurser eller bara för att spela schack osv. Det är kanske möjligt med hjälp av ambassaden ?

När jag t.ex. träffar nya studenter från Indonesien, då är det bra att man kan hänvisa till 'SIS-expeditionen' där de kan få information om Sverige eller annan hjälp. Använd hemsidan och email mera för att sprida information. ***

SIS valberedning

I förra numret av Sahabat presenterades den nya styrelsen som valdes på årsmötet i februari. En uppmärksam läsare har påpekat att vi missade att presentera valberedningen. Här är årets valberedning:

Valberedningen 2009 består av:
Amy Lasut (sammankallande)
Johanna Gest
Stig Stålberg

Infokanten och kalendarium

Kom och ha trevligt med oss
på SIS picknick
Söndag den 7 juni 2009
vid
Ekotemplet, Hagaparken
från kl 12.00.
Vi har knytkalas, leker, cyklar i eller
hejar på barnens cykelparad!
VI SES!!!

Observera att SIS hemsida har flyttat till:
www.svensk-indonesiska.se

SIS tipsar

Lördagen
den 19 september 2009

håller Elisabet Lind
ett föredrag kring temat :

*Den gåtfulla
träskulpturen från
ön Nias*

på
Etnografiska museet
i Stockholm.

Mer info om tid, plats och titel
kommer att annonseras på
www.svensk-indonesiska.se